

Epistola către Evrei (8) - Stanley Bruce Anstey

Capitolul 8

Cuprinsul

Superioritatea slujirii lui Hristos față de slujirea lui Aaron (Evrei 8.1-5).....	1
Noul Loc Preasfânt.....	1
O slujire și mai bună.....	2
Noul legământ (Evrei 8.6-13).....	3
Noul legământ este încheiat cu Israel, nu cu Adunarea (Biserica).....	4

Superioritatea slujirii lui Hristos față de slujirea lui Aaron (Evrei 8.1-5)

Noul Loc Preasfânt

În capitolele 5-7, scriitorul a prezentat noua rânduială a preoției lui Hristos. Acum, în capitolul 8, el vorbește despre „Locul Preasfânt” ceresc, în care Hristos slujește în contextul „noului legământ” (Evrei 8.1-5), pe care El îl va încheia cu Israel (Evrei 8.6-13). La începutul capitolului 8 apare o altă schimbare. Până la sfârșitul capitolului 7, vedem cum Hristos, Marele Preot al nostru, este prezent pentru nevoile noastre în pustiu prin care trecem. În capitolul 8 ajungem la cealaltă latură a preoției Sale: El este „un slujitor al Locului Preasfânt” (Evrei 8.2). Această latură are de-a face cu faptul că noi venim la Dumnezeu ca închinători, și nu cu faptul că mergem prin pustiu. Prin urmare, ceea ce vedem în Evrei 8.1 și până la Evrei 10.18 este adevărul despre preoția lui Hristos în contextul apropierii noastre de Dumnezeu în închinare.

Versetul 1

Scriitorul începe cu cuvintele:

Evrei 8.1: Iar punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un astfel de mare preot care S-a așezat la dreapta tronului Măreției, în ceruri; ...

Adică, esența a ceea ce s-a spus anterior cu privire la preoția lui Hristos poate fi rezumată în următoarea afirmație: Avem un Mare Preot, care slujește acum la dreapta lui Dumnezeu.

Scriitorul vorbește despre Hristos ca despre un preot care *s-a așezat*! Și acest fapt era diferit de ceea ce cunoșteau evreii din iudaism. Preoții după rânduiala lui Aaron *stăteau* mereu în picioare. Nici în Cortul întâlnirii, nici în Templu nu era un scaun, pe care să se așeze. Acest fapt înseamnă că lucrarea acestor preoți nu era niciodată completă. Jertfele, pe care le aduceau, trebuiau repetate mereu (compară cu Evrei 10.11). (Într-o perioadă de eșec și cădere, Eli avea un scaun chiar în fața intrării în Cortul întâlnirii, dar aceasta nu era o instrucțiune din partea lui Dumnezeu; vezi 1 Samuel 1.9; 4.13,18.) În Evrei 1.3 ni se spune că Hristos S-a înălțat la cer și S-a așezat la dreapta Măririi în cele înalte, pe baza a cine este El: Fiul. Aici, în capitolul 8, El este văzut așezat în legătură cu ceea ce face în prezent ca Mare Preot al nostru. El Își exercită funcția de Mare Preot a mijlocirii dintr-o poziție așezată. Acesta era ceva cu totul nou și diferit.

Versetul 2

Evrei 8.2: [Avem un Mare Preot care] ... este slujitor al Locului Preasfânt și al adevăratului cort, pe care l-a ridicat Domnul, și nu omul.

Apoi ni se spune că acest loc, unde Hristos Își exercită slujba de Mare Preot, este „cortul adevărat, pe care l-a ridicat Domnul, și nu omul” – în cer. Prin „adevărat”, scriitorul nu vrea să spună că Cortul întâlnirii pământesc ar fi fost ceva fals și neadevărat. Nu era nimic fals în Cortul întâlnirii pământesc. El vrea să spună că locul în care slujește Hristos este adevăratul Loc Preasfânt, în care locuiește Dumnezeu. Cortul întâlnirii, pe care Moise l-a construit în pustiu, și în care slujeau preoții aaronici, era, de fapt, o „reprezentare” (un model în mărime naturală) a adevăratului Loc Preasfânt din cer. Pentru a dovedi aceasta, scriitorul citează în Evrei 8.5, între paranteze, Exodul 25.40.

Acest punct este de o mare importanță. Dacă Hristos slujește acum ca Preot în Locul Preasfânt ceresc, atunci nu mai poate exista un Loc Preasfânt pământesc, care să aparțină lui Dumnezeu, așa cum era cazul în iudaism. Domnul i-a explicat aceasta femeii de la fântână. El i-a spus: „Femeie, crede-Mă, vine un ceas când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui” (Ioan 4.21). Lumea creștină a pierdut complet din vedere acest aspect și a construit așa-numite „locuri de închinare”. Oamenii au construit catedrale și biserici ca locuri sfinte pentru rugăciune și închinare. Toate aceste locuri sunt însă, în realitate, o construcție alcătuită din iudaism și a creștinism, iar aceasta nu are aprobarea lui Dumnezeu (compară cu Evrei 13.10).

O slujire și mai bună

Versetul 3

Introducerea unei noi preoții, exercitată în Locul Preasfânt ceresc, implică și o schimbare în jertfele aduse de preot. Scriitorul explică aceasta cu cuvintele:

Evrei 8.3: Pentru că orice mare preot este pus să ofere daruri și jertfe; de aceea era necesar să aibă și Acesta ce să ofere.

Preoții din sistemul levitic aveau anumite jertfe, pe care le aduceau la altar (Leviticul 1 până la Leviticul 6.7), dar, întrucât Hristos este împlinirea acestor daruri și jertfe, nu mai este necesar ca acestea să fie aduse (compară cu Evrei 10.18). Cu toate acestea, Marele Preot al nostru are „ceva de jertfit” (Evrei 10.18): El aduce lui Dumnezeu rugăciunile și laudele sfinților (compară cu Evrei 13.15; 1 Petru 2.5).

*La toate rugăciunile și laudele noastre,
Hristos adaugă parfumul său plăcut.
Și El ridică vasul de tămâiere
pentru a primi acest miros plăcut.¹*

Domnul mijlocește pentru noi din locul Său ceresc (compară cu Romani 8.34; Evrei 7.25). Un exemplu al mijlocirii Sale îl găsim în rugăciunea Domnului din Ioan 17. Deși era înainte de

¹ Nota redacției: Tradus din cântarea „The holiest we enter in perfect peace with God” de Mary Bowley Peters (1813–1856): To all our prayers and praises | Christ adds His sweet perfume, | and love the censer raises, | these odours to consume. Vezi: <https://hymns.growinggrace.com>.

înălțarea la cer a Domnului, Ioan scrie Evanghelia sa dintr-o perspectivă din afara timpului și, prin urmare, Îl vede pe Domnul ca fiind deja înălțat. Deși preoția lui Hristos nu urmează rânduiala preoției aaronice, El Își exercită slujba după modelul descris în slujba lui Aaron.

Versetele 4-6

Evrei 8.4-6: Deci, dacă ar fi pe pământ, nici n-ar fi preot, fiind aceia care oferă darurile după lege (care slujesc imaginii și umbrei celor cerești, după cum i s-a poruncit lui Moise, când urma să ridice cortul; pentru că: „Vezi”, zice, „să faci toate după modelul care ți-a fost arătat pe munte”), dar acum a obținut o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât este și mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune.

După cum s-a menționat, versetul 5 este o paranteză. Pentru a urmări ideea principală a argumentației scriitorului, este util să citim paragraful, sărind peste versetul 5 și trecând direct de la versetul 4 la versetul 6. El spune: „Dacă ar fi pe pământ, nici n-ar fi preot, fiind aceia care oferă darurile după lege. ... dar acum a obținut o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât este și mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune”. Deci, Domnul nu era preot când era aici, pe pământ. Altfel, ar fi fost în conflict cu rânduiala preoției levitice, care era în vigoare la acea vreme, deoarece iudaismul nu era încă înlăturat. Calea pământească a Domnului și experiențele de pe această cale L-au pregătit însă să fie Preot, dar El nu a intrat în preoția Sa decât când S-a înălțat la dreapta lui Dumnezeu. După ce Și-a luat locul pe tronul din cer (Psalmul 110.1), Dumnezeu L-a pus în această funcție (Psalmul 110.4).

Versetul 5 indică faptul că Cortul întâlnirii era o „reproducere” a Locului Preasfânt ceresc. Domnul i-a spus lui Moise: „Vezi, să faci toate după modelul care ți-a fost arătat pe munte.” Am putea întreba: Ce a văzut Moise mai exact? Într-un cuvânt: el nu a văzut lucruri spirituale, ci un model al vaselor, pe care trebuia să le facă. Deoarece Cortul întâlnirii era o imagine a adevăratului Loc Preasfânt de sus, este clar că Dumnezeu nu intenționa ca acesta să fie ceva permanent. El era „o umbră a bunurilor viitoare”, care fuseseră date provizoriu lui Israel până la venirea lui Hristos (compară cu Evrei 10.1).

Noul legământ (Evrei 8.6-13)

Versetul 6

Evrei 8.6: ... dar acum [Isus] a obținut o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât este și mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune.

Astfel, Domnul este un Mare Preot cu o „slujbă mai înaltă” decât preoții din rânduiala lui Aaron (Evrei 8.1-5). Poziția Sa de Mare Preot în Sfânta Sfintelor din cer este astfel încât El este „Mijlocitor al unui legământ mai bun, care este întemeiat pe promisiuni mai bune” (Evrei 8.6; 9.15; 12.24). Așa cum Moise a fost mijlocitorul vechiului legământ (Galateni 3.19), tot așa Hristos este Mijlocitorul noului legământ (Ieremia 31.31-34).²

Noul legământ este „mai bun” pentru că se bazează pe „promisiuni mai bune”. Când a fost încheiat vechiul legământ, poporul a făcut o promisiune. Ei au spus: „Tot ce a zis DOMNUL vom face!” (Exodul 19.8; 24.3). Dar când Domnul a întemeiat noul legământ, El a făcut o

² Rolul unui mijlocitor este de a împăca; rolul unui avocat este de a restabili; iar rolul unui preot este de a întări. În Noul Testament, Hristos este văzut în toate cele trei funcții: 1 Timotei 2.5; 1 Ioan 2.1; Evrei 4.14,15.

Capitolul 8

promisiune. Și aceasta a pus lucrurile pe o bază cu totul nouă, pentru că El nu dă greș niciodată în a-Și ține cuvântul. Astfel, primul legământ se caracterizează prin faptul că *poporul* promite: „Vom face ...”. Pe de altă parte, noul legământ se caracterizează prin faptul că *Domnul* promite: „Eu voi face ...”.

Binecuvântările din vechiul legământ erau condiționate. Dacă poporul voia să se bucure de ele, trebuia să-și aducă contribuția (compară cu Luca 10.28). Cuvântul „vom face” este asociat cu alte două cuvinte: „Să faci ...” (Exodul 20). Și acestea sunt caracteristice pentru primul legământ. Dar tocmai aceasta era slăbiciunea acestui legământ. Deoarece binecuvântările promise depindeau de faptele omului, totul s-a prăbușit, pentru că omul nu și-a îndeplinit partea sa.

Cât de diferite sunt lucrurile în legătură cu noul legământ! Fraza decisivă a noului legământ este cuvântul Domnului: „Eu voi ...”. Ea conține promisiuni necondiționate, pe care Domnul Însuși le va împlini. Prin urmare, aceste binecuvântări sunt neschimbătoare și sigure. Marea diferență între legăminte este, așadar, că vechiul legământ stabilește ce trebuie să facă *omul*, în timp ce noul legământ spune ce va face *Dumnezeu*.

Versetele 7-8

Evrei 8.7-8: Pentru că, dacă cel dintâi ar fi fost fără cusur, nu s-ar fi căutat niciodată loc pentru un al doilea. Pentru că, muștrându-i, spune: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ; ...

Dacă preoția aaronică ar fi fost desăvârșită, nu ar fi fost nevoie să se instituie o altă preoție (Evrei 7.11). Ceea ce vrea să spună scriitorul în versetul 7 este că, deoarece există un „al doilea” legământ, se dovedește că primul legământ trebuie să înceteze. Logica sa este simplă și clară: anunțul că Domnul va face un nou legământ înseamnă că primul legământ nu va continua. Dacă cel vechi ar fi fost desăvârșit, Dumnezeu nu ar fi promis să introducă ceva nou. (Este important să înțelegem că noul legământ nu este menționat aici pentru a învăța că el ar fi fost încheiat cu creștinii – ceea ce se învață adesea în mod eronat –, ci pentru a dovedi că primul legământ va înceta.)

Să observăm: el nu spune că primul legământ a fost o greșală; el spune: „Pentru că, muștrându-i, spune: ...”. Greșala a fost a israeliților care se aflau sub primul legământ; ei au eșuat în a respecta condițiile. Legea era „slabă prin carne” (Romani 8.3). Încă o dată: asta nu înseamnă că era ceva în neregulă cu Legea, ci că ea nu putea produce nimic bun din carne, deoarece materialul era în totalitate rău. Prin urmare, nu este nimic greșit în Lege; ea este „sfântă, dreaptă și bună” (Romani 7.12); problema este carnea.

Noul legământ este încheiat cu Israel, nu cu Adunarea (Biserica)

Versetele 8-12

Evrei 8.8-12: Pentru că, muștrându-i, spune: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ; nu după legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua în care i-am apucat de mână, ca să-i scot din țara Egiptului; pentru că ei n-au stăruit în legământul Meu, nici Eu nu M-am uitat la ei, zice Domnul. Pentru că acesta este legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel după acele zile, zice Domnul: dând legile Mele în mintea lor, le voi înscrie și pe inimile lor; și le voi fi Dumnezeu și ei Îmi vor fi popor. Și nu vor mai învăța fiecare pe aproapele său și fiecare pe fratele său, spunând:

«Cunoaște-L pe Domnul!»; pentru că toți Mă vor cunoaște, de la cel mic până la cel mare dintre ei. Pentru că voi fi îndurător față de nedreptățile lor și nicidecum nu-Mi voi mai aminti de păcatele lor și de nelegiuirile lor”.

În acest paragraf, scriitorul repetă în întregime condițiile noului legământ. Este o citare din Ieremia 31.31-34. Începe cu: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia, pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda, un nou legământ” (Evrei 8.8). Aceasta este important! Domnul spune foarte clar că legământul va fi încheiat „cu” Israel și „cu” Iuda. Nicăieri în Sfânta Scriptură Domnul nu spune că noul legământ va fi încheiat cu Biserica, și totuși aceasta este o eroare frecventă de secole în rândul creștinilor. Este o greșeală veche a teologiei reformate (a legământului).

Faptul, că noul legământ este numit „nou”, arată că el este încheiat cu cei care aveau „vechiul” legământ (adică Israel). La fel, nu am vorbi despre încheierea unui „nou” contract cu cineva cu care nu am avut niciodată contact înainte. Nu i-am spune: „Să încheiem un nou contract”. Putem spune asta doar cuiva cu care am avut deja un contract și căruia îi propunem un nou contract în locul celui vechi. La fel, Biserica nu a fost niciodată sub vechiul legământ. Ea nici măcar nu exista când a fost încheiat vechiul legământ; ea a început abia în ziua Cincizecimii (Faptele apostolilor 2). Deci, Domnul nu vorbește despre încheierea unui nou legământ cu Biserica.

În afară de aceasta, noul legământ cu Israelul nu a fost încă încheiat; el este viitor. Contextul din Ieremia 31 arată clar acest fapt. Condițiile și binecuvântările legământului sunt enumerate la sfârșitul acestui capitol; ele vor intra în vigoare după ce rămășița lui Israel se va pocăi și va fi adusă înapoi la Domnul. Aceasta nu s-a întâmplat încă.

Se spune că noul legământ ar fi fost încheiat cu creștinii, deoarece băutul din pahar la Cina Domnului simbolizează comuniunea cu sângele lui Hristos, iar paharul este numit „sângele noului legământ” (1 Corinteni 11.25); de aceea, ei concluzionează că legământul ar fi fost încheiat cu creștinii. Ei spun: „De ce ar cere Domnul creștinilor să aibă părtășie cu ceva ce nu este destinat lor?” Ca dovadă suplimentară, ei se referă la afirmația lui Pavel că el și colaboratorii săi sunt numiți „slujitori ai noului legământ” (2 Corinteni 3.6). Acești slujitori ai Domnului erau creștini! În ochii lor, aceasta este o dovadă suficientă că noul legământ a fost încheiat cu creștinii.

Dar dacă analizăm mai atent Matei 26.28 și 1 Corinteni 11.25, vedem că accentul în Cina Domnului este pus pe comuniunea cu „sângele”, și nu pe „noul legământ”. Noul legământ va fi încheiat cu Israel și le va fi de folos într-o zi viitoare; dar binecuvântările aduse de sânge sunt acum savurate de noi, creștinii, fără ca legământul să fi fost încheiat cu noi. Se poate întreba: „De ce se menționează legământul la Cina Domnului, dacă el nu are valabilitate pentru creștini?” Răspunsul este: pentru că a fost introdus în ziua sărbătoririi Paștelui, care este în mod clar o sărbătoare iudaică.

În ceea ce privește 2 Corinteni 3.6, este adevărat că Pavel se numește pe sine și pe cei care au lucrat cu el „slujitori ai unui nou legământ”. Dar să observăm că Pavel clarifică rapid ceea ce spune, adăugând: „nu ai literei, ci a Duhului”. „Litera” noului legământ se referă la împlinirea literală într-o zi viitoare, când un rămășiță din Israel va fi mântuită și adusă în Împărăție (Romani 11.26-27). A aplica „litera” la Biserică ar însemna că legământul a fost încheiat cu Biserica, ceea ce nu este adevărat.

Capitolul 8

Pavel a slujit „duhului” noului legământ, și anume harului. El i-a învățat pe creștini că binecuvântările spirituale ale legământului le aparțineau prin har, chiar dacă nu erau legați formal de acesta – și aceasta datorită puterii sângelui. Hamilton Smith a scris:

Chiar dacă litera noului legământ este limitată la Israel, duhul noului legământ poate fi aplicat la creștini.³

În 2 Corinteni 3.6, Pavel continuă spunând: „Litera ucide”. Adică, dacă el (sau noi) ar aplica noul legământ la Biserică conform literei, aceasta ar distruge caracterul ceresc al chemării creștinului și diferența dintre Israel și Biserică.

Astfel, creștinii au fost binecuvântați după principiile noului legământ, fără a fi formal sub noul legământ. Evanghelia predicată în creștinism nu este noul legământ, ci este după rânduiala noului legământ: harul. Cele trei mari binecuvântări spirituale ale noului legământ sunt:

- Prin nașterea din nou, noi avem viața dumnezeiască (Evrei 8.10).
- Relația noastră cu Domnul este caracterizată de cunoaștere (Evrei 8.11).
- Știm că păcatele noastre sunt iertate (Evrei 8.12).

Aceste binecuvântări ale noului legământ sunt binecuvântările spirituale elementare, pe care le au credincioșii. Ele vor fi ale tuturor copiilor lui Dumnezeu. În epistolele către Romani, Coloseni și Efeseni, însă, Pavel dezvăluie bogăția binecuvântărilor noastre, care sunt în mod clar creștine. Raza de acțiune a acestor binecuvântări este mult mai mare în esență și în substanță decât ceea ce va avea Israel sub noul legământ, și toate acestea sunt „în Hristos”, care este la dreapta lui Dumnezeu.

Versetul 13

Scriitorul încheie cu cuvintele:

Evrei 8.13: Prin aceea că zice „nou”, a făcut vechi pe cel dintâi; iar ce este învechit și îmbătrânit este aproape de dispariție.

Astfel, cel dintâi legământ este descris ca fiind vechi, dar când a fost scrisă epistola, sistemul pământesc asociat cu vechiul legământ nu dispăruse încă. Templul din Ierusalim și slujba lui erau încă în vigoare, chiar dacă nu mai erau recunoscute de Dumnezeu (compară cu Matei 23.38). „Sărbătorile DOMNULUI” (Leviticul 23.4) nu mai erau considerate ca atare, ci ca sărbători ale „iudeilor” (Ioan 2.3; 5.1; 6.4; 7.2 etc.). Întregul sistem pământesc era „aproape de dispariție”, deoarece în câțiva ani cetatea și Templul urmau să fie distruse de romani (Psalmul 69.25,26; Daniel 9.26; Matei 22.7; Luca 21.21-24). Acest fapt s-a întâmplat în anul 70 d.Hr.

Încă o dată: introducând tema noului legământ, scriitorul nu intenționează să învețe că noul legământ a fost încheiat cu creștinii, ci vrea să arate că vechiul legământ a devenit trecător.

Să rezumăm capitolul 8: Scriitorul a arătat că slujba lui Hristos ca Mare Preot este superioară celei a lui Aaron:

- Hristos este slujitor în adevăratul Loc Preasfânt – în cer (Evrei 8.1-5).

³ H. Smith, *Jesus Christus ist derselbe. Eine Auslegung des Hebräerbriefes*, Hückeswagen (CSV) 1987, pag. 67.

Capitolul 8

- El slujește în contextul unui legământ mai bun, bazat pe promisiuni mai bune (Evrei 8.6-13).

Tradus de la: <https://www.soundwords.de/der-brief-an-die-hebraeer-8-a12528.html>
Tradus din *The Epistle to the Hebrews. The New and Living Way of Approach to God in worship in Christianity.*
Christian Truth Publishing 2017.